

Na Jordina Freixanet i Pardo, amb DNI _____ i en compliment de l'article 18 del Reglament Orgànic Municipal (ROM), i com a portaveu del Grup Municipal d'Esquerra Republicana de Catalunya – Acord Municipal, presenta la següent

MOCIÓ PER ESTABLIR UN FULL DE RUTA CONSENSUAT EN POLÍTIQUES D'INCLUSIÓ A LA CIUTAT DE LLEIDA

La ciutat de Lleida afronta des de fa dècades una problemàtica estructural vinculada a la vulnerabilitat social i habitacional, que es manifesta de manera especialment intensa en situacions de sensellarisme, infrahabitatge, sobreocupació residencial i itineraris d'exclusió social cronificada. Aquesta realitat no és conjuntural ni puntual, sinó que respon a factors socials, econòmics i urbans acumulats al llarg del temps, i exigeix respostes integrals, planificades i sostingudes, més enllà de dispositius d'emergència o solucions temporals.

Tot i que els serveis socials i d'inclusió s'han desplegat progressivament en diferents punts de la ciutat, els equipaments de major intensitat en l'atenció residencial i de persones d'alta vulnerabilitat continuen tenint una presència destacada al Centre Històric. La pressió a aquests fa palès que a ciutat necessita nous i diversos equipaments i que els actuals són insuficients. Aquesta suma de recursos insuficients i concentrats ha generat una sobrecàrrega d'equipaments i serveis en un mateix entorn urbà, que per si mateix ja presenta uns índexs de vulnerabilitat extrems, amb conseqüències evidents tant per al veïnat com per a les mateixes persones ateses. La pressió sobre el barri, la percepció de saturació i la dificultat de generar itineraris d'inclusió en entorns excessivament tensionats han evidenciat la necessitat de repensar el model territorial i la dimensió dels recursos socials a escala de ciutat.

Tot i que en els darrers anys s'han fet passos importants cap a una planificació més estructurada dels equipaments d'inclusió, amb una projecció que busca equilibrar-ne la distribució i adequar-los als diferents perfils, aquesta planificació no sempre ha estat prou compartida ni comunicada de manera clara i accessible a la ciutadania. Aquesta absència d'una visió global ha alimentat incomprendiments, recels i conflictes veïnals, sovint associats al fenomen conegut com a *No al meu pati* o, en anglès, *Not In My Back Yard* (NIMBY), que en molts casos no respon a un rebuig als drets de les persones vulnerables, sinó a la percepció de desequilibris territorials i a la manca d'informació i de corresponsabilitat institucional. Els casos més recents van ser els de l'Equipament Comunitari de Múltiples Usos al barri de Pardinyes, el mandat municipal passat, o els del Hub Cívic Balàfia o el Hub Cívic Acadèmia, aquest mandat municipal.

En aquest context, cal reconèixer el paper fonamental que han tingut i tenen les entitats socials i el tercer sector a la ciutat de Lleida. Durant dècades, aquestes entitats han sostingut recursos essencials d'atenció a persones sense llar i en situació de vulnerabilitat, aportant expertesa professional, coneixement del territori i capacitat d'acompanyament integral. Qualsevol model d'inclusió que vulgui ser eficaç i sostenible ha de situar el tercer sector com a actor central, garantint la seva participació real en la definició, el desplegament i l'avaluació de les polítiques públiques.

En aquesta mateixa línia, és imprescindible posar en valor la tasca constant i compromesa dels equips tècnics municipals, especialment de l'equip d'inclusió, que ha estat clau tant en l'atenció directa a les persones en situació de sensellarisme com en la coordinació i impuls dels projectes d'inclusió a nivell municipal. El seu treball és essencial per garantir la

continuïtat dels serveis, construir itineraris d'autonomia i coordinar conjuntament les accions amb el tercer sector, com actualment succeeix en la comissió de sensellarime.

Amb l'objectiu d'ordenar i reforçar aquesta resposta, els diferents governs municipals -des del 2019- han presentat diferents propostes per la inclusió de persones en situació de vulnerabilitat amb situació de sensellarisme, que preveu un increment del nombre de places d'allotjament, una diversificació dels perfils atesos i una aposta clara per itineraris d'autonomia personal. Els diferents models i equipaments, i, sempre ha comptat, amb l'aval i la inversió per part del Departament de Drets Socials i Inclusió de la Generalitat. Els models plantejats presenten un canvi de paradigma necessari, orientat a superar una lògica exclusivament assistencial i d'emergència, per avançar cap a projectes d'inclusió social amb continuïtat, basats en un circuit en tres models consecutius com el *Housing First*, el *Housing Led* (habitatge amb suport) o els albergs o allotjaments col·lectius d'alta i baixa exigència.

En aquest sentit, el Model d'Inclusió que ha presentat el govern municipal del mandat 2023-2027 incorpora la creació de nous equipaments i recursos arreu de la ciutat. Aquests espais volen integrar serveis d'inclusió social amb usos comunitaris, veïnals, formatius i culturals, amb la voluntat de generar cohesió social, dinamització del barri i convivència entre diferents perfils de ciutadania. En aquest marc s'inscriuen projectes com el Hub Cívic de Balàfia, a les antigues escoles del barri, i el Hub Cívic Acadèmia, a l'antic convent de les Josefines. Aquests projectes, però, han posat de manifest la complexitat del seu desplegament quan no van acompanyats d'una explicació clara del conjunt del model, d'una pedagogia institucional suficient, han estat avalats des del consens i s'han aprovat en els espais de co-governança adients.

Des d'ERC volem deixar palès que la proposta actual del govern municipal —tant per la seva ubicació com per la manera com s'ha definit i pel seu cost, que supera els 13 milions d'euros entre Balàfia, Josefines i el Centre d'Acollida de Temporers— no és exactament la nostra, especialment per l'elevat cost d'inversió o sobretot perquè pot comprometre la sostenibilitat econòmica del conjunt del model. Tanmateix, això no és una esmena al model en sí ni en la necessitat compartida d'inversions en inclusió; sinó a una planificació que hauria de ser consensuada, realista i sostenible en el temps.

Per això, la nostra proposta no vol contribuir a incrementar la tensió que s'ha generat a la ciutat en format de mobilitzacions i protestes veïnals, que malauradament ja s'han viscut en temps passats i que expressen temors relacionats amb la convivència, la seguretat o la possible saturació de serveis. Sinó que precisament, aquesta moció es presenta amb una voluntat d'entesa i de mirada compartida en una ciutat que no només pensa en la immediatesa ni en l'electoralisme sinó que aquestes situacions evidencien la necessitat de reforçar el relat de ciutat, explicant que els recursos d'inclusió no són equipaments aïllats, sinó peces d'un model global que ha de garantir equitat territorial, corresponsabilitat i drets socials per a tothom.

És per això que es considera imprescindible disposar a la nostra ciutat d'un marc de governança compartida i de consens en aquest àmbit.

En aquest sentit, seria pertinent articular un ens amb capacitat de planificació, decisió següent i impuls del model d'inclusió, en la línia del que va representar el Consorci per a la Gestió del Servei d'Acolliment a Persones sense Llar, creat l'any 2009. Ara bé, cal valorar quin ha de ser el format més adequat i representatiu en el context actual, assegurant la presència dels actors polítics, tècnics, socials i d'altres administracions implicades, i garantint l'eficàcia i legitimitat de les decisions que s'hi prenguin.

Això, però, requereix un ampli consens polític, com a mínim dels grups polítics que defensem un model de ciutat basat en la justícia social, la cohesió urbana i la corresponsabilitat comunitària. Creiem fermament que els drets socials no poden dependre del codi postal, però també que la seva garantia exigeix planificació, transparència i una distribució equilibrada dels recursos. Només així es podrà construir un model d'inclusió compartit, assumit pel conjunt de la ciutat i respectuós tant amb les persones en situació de vulnerabilitat com amb els barris que acullen els equipaments.

Davant els discursos reaccionaris i propers a l'extrema dreta, que pretenen generar un caldo de cultiu tòxic aprofitant sobretot les pors i inquietuds dels veïns, es fa imprescindible una resposta política clara i responsable. En aquest context, és necessari que les forces democràtiques i amb vocació de govern impulsin una agenda política de transformació, capaç de donar respostes reals als problemes quotidians i d'evitar la simplificació i l'assenyalament. Abordar el full de ruta en matèria d'inclusió, cohesió social i convivència amb el màxim consens possible no només reforça el teixit social, sinó que també contribueix a desactivar els discursos de l'odi i a enfortir una democràcia basada en la justícia social, el diàleg i el respecte mutu.

Per tot plegat, es fa necessari dotar el Model d'Inclusió d'eines clares que permetin visualitzar l'esforç col·lectiu de ciutat, reforçar la governança compartida i avançar cap a un consens ampli amb les entitats socials, el veïnat i la resta d'actors implicats, evitant la confrontació i apostant pel diàleg i la corresponsabilitat.

Tenint en compte tot això, s'adopten els següents:

ACORDS

1. Impulsar la creació o adequació d'un ens estable i representatiu que permeti exercir funcions de coordinació, seguiment i impuls estratègic de les polítiques d'inclusió i lluita contra el sensellarisme a la ciutat de Lleida, amb capacitat de planificació, decisió i seguiment. Aquest espai haurà d'incloure la participació política de la ciutat, de les entitats del tercer sector que treballen en aquest àmbit i d'altres agents socials o administracions implicades, en la línia del que va representar el Consorci per a la Gestió del Servei d'Acol·liment a Persones sense Llar en el seu moment, però adaptant-ne el format a les necessitats actuals.
2. Treballar en el sí d'aquest òrgan el model d'inclusió presentat pel govern per, a partir del que s'hi proposa i dels projectes ja endegats, completar una estratègia d'abordatge del sensellarisme:
 - a. que reculli el **mapa de solidaritat de ciutat**, que defineixi tots els recursos, municipals, d'altres administracions i d'entitats socials, en funcionament i projectats, els seus usos, capacitats i distribució a al municipi
 - b. que defineixi les **línies estratègiques**, accions i mecanismes de seguiment per anar desplegant els recursos i programes que falten, per millorar la coordinació i funcionament dels existents, i per reforçar les polítiques de sensibilització i comunicació entorn aquests programes i recursos
3. Reconèixer que els equipaments d'inclusió social són un recurs essencial dins del conjunt de polítiques per abordar el sensellarisme, complementant l'accés a l'habitatge i donant resposta a la diversitat de situacions i necessitats. La seva

implantació territorial ha de seguir criteris d'equitat, planificació i funcionalitat a escala de ciutat.

4. Traslladar aquests acords als òrgans corresponents de la Paeria, a la Generalitat de Catalunya, a l'esmentat consorci i a les entitats socials de Lleida, promovent espais de diàleg, cooperació i participació per garantir que la implementació del model d'inclusió compti amb consens ampli, informació transparent i una visió comuna de ciutat justa i cohesionada.

A Lleida, a data de la signatura electrònica

Jordina Freixanet i Pardo
Portaveu d'ERC-AM

Jordina
Freixanet
Pardo - DNI

Firmado
digitalmente por
Jordina Freixanet
Pardo - DNI